

פילוסופיה של מדעי החברה (54109)

ד"ר בועז מילר, 2 נ"ז, תשע"ח

boaz.miller@mail.huji.ac.il

תיאור הקורס

מדעי החברה – המכונים לעתים גם מדעי האדם או המדעים ההתנהגותיים – מעוררים שאלות בעלות עניין מיוחד בפילוסופיה של המדע. אם הפילוסופיה של המדע עוסקת באפיסטמולוגיה, במטאפיזיקה, ובמתודולוגיה של המדע באופן כללי, הרי שהפילוסופיה של מדעי החברה עוסקת בשאלות אפיסטמיות, מטאפיזיות, ומתודולוגיות הייחודיות למדעים אלה, שבהם האדם משמש הן כחוקר והן כמושא המחקר. הקורס עוסק בסוגיות מרכזיות בפילוסופיה של מדעי החברה. נשאל מה מבדיל, אם בכלל, את מדעי החברה משאר המדעים, ומהן ההשלכות של הבדלים אלה, ככל שהם קיימים, לידע שמדעי החברה מספקים. נשאל מה הקשר בין הייצוגים המשמשים במדעי החברה לבין האמת, נבחן את הנחותיהם על טבע האדם ורציונליות, ונדון בקשרי הגומלין בין מדעי החברה לבין החברה והתרבות שבהן הם פועלים. הקורס משלב קריאה במקורות קלאסיים ועכשוויים העוסקים בסוגיות יסוד אלה ממגוון מסורות פילוסופיות.

The social sciences, aka the human or behavioural sciences, raise questions of special interest in the philosophy of science. If the philosophy of science deals with the epistemology, metaphysics, and methodology of science in general, the philosophy of the social sciences deals with epistemological, metaphysical, and methodological questions that are unique to the sciences in which humans are both researches and objects of research. We will ask what distinguishes, if any, the social sciences from other sciences, and what the implications are of the differences between the sciences, insofar as they exist, to the knowledge that the social sciences generate. We will ask what the relations are between representations in the social sciences and the truth, examine their assumptions about human nature and human rationality, and discuss the mutual relations between the social sciences and the culture and society in which they operate. The course consists of classic and contemporary readings on these fundamental issues from a variety of philosophical traditions.

ציון

100% מבחן בית

עד 5% ציון מיטיב על השתתפות תורמת בשיעור

ספרי מבוא כלליים

Risjord, Mark. 2014. *Philosophy of Social Science: A Contemporary Introduction*. New York: Routledge.

Cartwright, Nancy and Eleonora Montuschi, ed. 2015. *Philosophy of Social Science: A New Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Montuschi, Eleonora. 2003. *The Objects of Social Science*. London: Continuum.

מקראות

Brodbeck, May (ed.). 1968. *Readings in the Philosophy of the Social Sciences*. New York: Macmillan.

Martin, Michael & Lee C. McIntyre (eds.). 1994. *Readings in the Philosophy of Social Science*. Cambridge, MA: MIT Press.

Delanty, Gerard & Piet Stydom (eds.). 2003. *Philosophies of Social Science: The Classic and Contemporary Readings*. Maidenhead: Open University Press.

תכנית הקורס

1. מבוא והיכרות

2. מדעי החברה מול מדעי הטבע

טיילור, צירלס. 2014. פרשנות ומדעי האדם (תרגום יעקב יגדר). תל אביב: רסלינג

3. מדעי החברה מול מדעי הטבע – המשך

Kuhn, Thomas. S. 2000. The Natural and the Human Sciences. In *The Road since Structure: Philosophical Essays 1970-1993, with an Autobiographical Interview*, eds. James Conant and John Haugeland, 216-223. Chicago: The University of Chicago Press.

4. האם יש חוקים במדעי החברה?

McIntyre, Lee C. 1996. *Laws and Explanation in the Social Sciences: Defending a Science of Human Behavior*. Ch.2: Fundamental Objections to Social Scientific Laws, 15-52. Boulder, CO: Westview Press.

5. האם יש חוקים במדעי החברה? – המשך

McIntyre, Lee C. 1996. *Laws and Explanation in the Social Sciences: Defending a Science of Human Behavior*. Ch.3: Practical Objections to Social Scientific Laws, 53-82. Boulder, CO: Westview Press.

6. פונקציונליזם

Emmet, Dorothy. 1972. *Function, Purpose and Powers: Some Concepts in the Study of Individuals and Societies*. Ch. 4: Social Function, 71-103. London: Macmillan.

7. אינדיבידואליזם מתודולוגי

Pettit, Philip. 2014. Three Issues in Social Ontology. In *Rethinking the Individualism-Holism Debate: Essays in the Philosophy of Social Science*, eds. Julie Zahle and Finn Collin, 77-96. Dordrecht: Springer.

8. המבנה של המציאות החברתית

Searle, John R. 1998. *Mind, Language and Society: Philosophy in the Real World*. Ch. 5: The Structure of the Social Universe: How the Mind Creates an Objective Social Reality, 111-134. New York: Basic Books.

9. הבניה חברתית במדעי החברה

Hacking, Ian. 1999. *The Social Construction of What?* Ch. 4: Madness. Biological or Constructed, 100-124. Cambridge, MA: Harvard University Press.

10. פילוסופיה פמיניסטית של מדעי החברה

England, Paula. 1993. The Separative Self: Androcentric Bias in Neoclassical Assumptions. In *Beyond Economic Man: Feminist Theory and Economics*, edited by Marianne A. Ferber and Julie A. Nelson, 37-53. Chicago: University of Chicago Press.

11. תיאוריה ביקורתית בת ימינו

הונת, אקסל. 2008. זלזול ומתן הכרה (מגרמנית: איה ברור). פרק א': הדינמיקה החברתית של הזלזול: למקומה של התיאוריה הביקורתית בימינו, 35-61; פרק ה': מתן הכרה כאידיאולוגיה, 143-176. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

12. חזרה והשלמות